

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

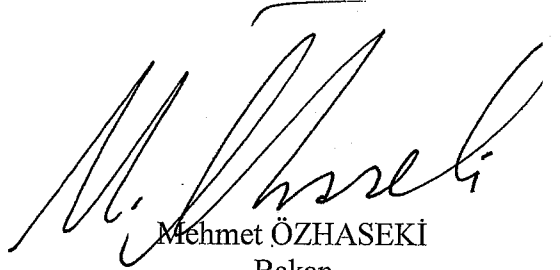
Sayı :30824082-610 — 8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/3583
GK 13

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN CEM AVŞAR'IN
TBMM 7/3583 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

- 1) Uzun yıllardır sanayi kentimiz Çorlu'yu rahatsız eden bu koku sorununa karşı, rutine bağlanmış ve çözüm üretmeyen il müdürlüğü denetimi dışında nasıl bir tedbir almayı düşünüyorsunuz?
- 2) Kokunun temel kaynağını oluşturan çaya akıtılan kimyasal atıkların arıtılması için kurulan 3 tesis yeterli mi? Şayet yeterli ise, rantabl kullanılması için gerekli denetimler yapılıyor mu? Yeterli değil ise, mevcut arıtma tesislerin kapasitesini artırma veya yeni tesis kurma planınız var mı?
- 3) Bölgede çalışır vaziyette olan kaç hava kalitesi ölçüm istasyonu vardır? Bu istasyonlardan yapılan ölçümlere göre Çorlu başta olmak üzere İlimizin temiz hava kalitesi hangi düzeydedir?
- 4) Yukarıda sayılan ve halkın muzdarip olduğu kokunun diğer kaynakları hakkında bir önlem alacak mısınız?

CEVAPLAR

1) Uluslararası mevzuatlar kapsamında koku ölçümleri noktasal baca kaynaklı ve alansal kaynak bazı yapılabilmektedir. Bu nedenle koku şikayetlerine istinaden bölgede faaliyet gösteren sanayi tesislerine Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz personeline anı, şikayete esas ya da planlı olarak denetimler gerçekleştirilmekte olup 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri ihlalde bulunan işletmeler hakkında gerekli idari işlemler yapılmaktadır.

Bunun yanında Tekirdağ İlimize ait Temiz Hava Eylem Planı (THEP), 2020-2024 yıllarını kapsayacak şekilde revize edilmiş ve 11.09.2020 tarih ve 21 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararında onaylanarak yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Temiz Hava Eylem Planında hava kalitesini düzeltmeye yönelik 26 adet eylem belirlenmiş olup, söz konusu eylemlere ilişkin çalışmalar paydaş kurum ve kuruluşlar ile ortaklaşa yürütülmektedir.

Ayrıca, 27.11.2016 tarih ve 11 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile tekstil sektöründe polyester veya polyester elastanlı kumaşların fıkse işleminin yapıldığı Ram Makinası bacalarına, baca arıtımı konusunda filtre takma zorunluluğu getirilmiş, 11.07.2019 tarih ve 19 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile de, filtre kurulumunu yerine getirmeyen veya filtre verimini sağlamayan işletmelerin çevre izin sürecinin tamamlanmasına karar verilmiştir.

Diğer taraftan, kimya sektörü için ise 21.12.2017 tarih ve 14 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile Tekirdağ İlimiz Kapaklı, Çerkezköy, Çorlu ve Ergene ilçelerinde bulunan Organize Sanayi Bölgelerinde kimyasal depolama ve kimyasal ürün imalatı konusunda faaliyet gösteren tesislere depolama, dolum-boşaltım ve ürün imalatı işlemleri esnasında meydana gelen emisyonların toplanması ve bir gaz-buhar arıtım ünitesinden geçirildikten sonra baca vasıtasıyla atmosfere verilmesini, kimyasal depo tanklarında ve kara tankerleri vasıtasıyla gerçekleştirilen dolum ve boşaltım işlemlerinde ürün ve buhar geri dönüş hatlarının kara tankerlerine veya gaz arıtma sistemine bağlı olacak şekilde kapalı alanlarda ve/veya kapalı sistemlerle yapılmasını, oluşacak emisyonların gaz arıtma ünitesi hariç hiçbir şekilde atmosfere verilmemesi zorunluluğu getirilmiştir. İlgili Mahalli Çevre Kurulu kararları kapsamında filtre kurulum iş ve işlemleri devam etmektedir.

Bununla birlikte, Tekirdağ İlimiz Çorlu İlçesinde yaşanan aşırı yoğun hava kirliliği ve koku şikayetlerinin değerlendirilebilmesi amacıyla, özellikle kokuya neden olabilecek uçucu organik bileşikler de (VOC) dahil olmak üzere tüm hava kalitesi ölçüm parametrelerinin ölçülmesi amacıyla Bakanlığımıza bağlı Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü bünyesinde yer alan Seyyar Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu ile de belli aralıklarla ölçümler gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda koku şikayetlerinin yoğunlaştığı 11.08.2023-31.08.2023 tarihleri arasında rutin denetimlerimiz dışında, 77 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup, bu denetimlerin 38 adedi mesai saatleri dışında gece denetimleri şeklindedir. Gerçekleştirilen denetimler neticesinde 10 (on) adet işletmeye 4.525.928 TL idari para cezası uygulanmıştır.

2) Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce Tekirdağ İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren işletmeler İl Müdürlüğümüz personeline mesai saatleri içi ya da mesai saatleri dışı farkı gözetmeksizin, ani, şikayete esas ya da planlı olarak denetimler gerçekleştirilmekte, atıksu numuneleri alınmakta ve ölçüm sonuçlarına göre 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Bununla birlikte, Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamına İlimizde bulunan sanayi tesislerinin yoğunluğu Organize Sanayi Bölgeleri kapsamına alınarak, Merkezi Atıksu Arıtma Tesisleri kurulmaya başlanılmış, söz konusu Atıksu Arıtma Tesislerinin yapım işleri son aşamaya gelmiştir. Organize Sanayi Bölgelerine ait 5 adet Merkezi Atıksu Arıtma Tesisinden 4 adedi (Velimeşe OSB, Çorlu 1 OSB, Ergene 1 OSB ve Ergene 2 OSB) ile kurulu ve faal halde bulunan Çerkezköy OSB, Çorlu Deri OSB'ye ait 6 adet Atıksu Arıtma Tesislerine ait artırılmış atıksular "Ergene Havzası Organize Sanayi Bölgeleri Müşterek Atıksu Arıtma Tesislerinde Arıtılan Atıksuların Marmara Denizi'ne Deşarjını Sağlayacak Toplama ve Derin Deniz Deşarjı Sistemi" ile yaklaşık 460.000 m³/gün'lük sanayi atıksuyunun ileri seviyede arıtılarak, yaklaşık 80 km'lik kollektör hattıyla taşınarak Ergene Nehri'ne deşarj edilmeden, Marmara Denizi'ne derin deniz deşarjı yapılacaktır.

3) Tekirdağ İlinde Bakanlığımıza ait 2 adet Süleymanpaşa, 2 adet Çorlu ve 1 adet Çerkezköy olmak üzere toplam 5 adet hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır. İstasyonlara ait tüm ölçüm sonuçları ise hem www.havaizleme.gov.tr web adresinden hem de Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı mobil uygulamasından ücretsiz olarak vatandaşlarımızın bilgisine sunulmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca ilgili istasyonlarının değerlendirilmesinin yapıldığı hem aylık hem de yıllık hava kalitesi bültenlerine Bakanlığımızın web sayfasından ulaşılabilir.

4) Bakanlığımızca, "Tekstil Sektöründe Temiz Üretim Uygulamaları Genelgesi" yayımlanmış olup, 81 ilin Valiliklerine gönderilen genelge ile tekstil sektörü faaliyetlerinin çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi, hava ve su kirliliğinin önlenmesi, su ve enerji tüketiminin azaltılmasına yönelik olarak temiz üretim teknolojilerinin uygulanması hedeflenmektedir.

Yayımlanan genelgeyle ilk olarak tekstil tesislerinden kaynaklı enerji tüketimi ve hava emisyonlarının azaltılması amacıyla Türkiye'de tekstil üretiminin yapıldığı illerde yoğun şikâyet neden olan tekstil fabrikalarının bacalarından atmosfere salınan yağ buharının azaltılması amaçlanmaktadır.

Genelgeyle uçucu organik bileşik ve toz emisyonlarının sektör özelinde azaltımı konusunda ilk defa sınır değeri belirlendi, toz emisyonlarının azaltımının sağlanması için uygun arıtım sistemlerinin uygulanmasının ve uygun bilgi teknolojileri kullanılarak emisyonların çevrim içi izlenmesinin zorunlu hale getirildi.

Ayrıca; tekstil atık sularından kaynaklanan renk giderimi ve arıtılmış atık suların yeniden kullanımı için tekstil işletmelerinde boya banyo atık sularında renk giderimi yapılarak tuzlu suyun kumaş boyama ve yıkamada yeniden kullanılmasını sağlayan teknikler zorunlu hale getirildi.

Genelgede, kurulu kapasitesi 10 ton/gün ve üzerinde olan tekstil tesislerinde 15 Ocak 2024, 5 ton/gün-10 ton/gün arasında olan tekstil tesislerinde 15 Ocak 2025, 5 ton/gün altında olan tekstil tesislerinde 15 Ocak 2026 tarihine kadar söz konusu teknikler uygulanacaktır.

Bununla birlikte, denetimlerimiz büyük bir titizlikle devam etmekte olup, 01/01/2023-08/09/2023 tarihleri arasında Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz personeline 1016 adet denetim gerçekleştirilmiş olup, Söz konusu denetimler sonucunda 126 adet işletme hakkında idari yaptırım kararı alınmış toplam 35.381.868,48 TL idari para cezası uygulanmış, 25 adet işletme için de faaliyet durdurma kararı verilmiş olup, denetimlerimiz bu minvalde büyük bir titizlikle devam etmektedir.